Tweede jaar. — Nr 50. Een nummer 5 cmen. Zaterdag, 15 December 1894.

DE TRAM

KATHOLIEK VOLKSBLAD VAN SINT-TRUIDEN

VERSCHIJNENDE DES ZATERDAGS 'S AVONDS

ABONNEMENTSPRIJS : 2,50 fr. per jaar ; 1,50 per halfjaar, voorop betaalbaar.
Men Schrijft in bij den Eigenaar-Uitgever Jos LEENEN, Hamelstraat, 13, Sint-Truiden en op de postkantoren.

Artikels en mededeelingen vrachtvrij te zenden, *vóór Woensdag avond*, aan de Redactie van *De Tram*, Hamelstraat, 13, te Sint-Truiden.
Aankondigingen worden aanvaard tot *Vrijdag 's av.*

AANKONDIGINGEN : 15 c. den drukregel. RECLAMEN : 25 c. Lange of dikwijls te herhalen annoncen, per accoord. Affiches, enz., gedrukt bij den uitgever dezes blads, worden kosteloos als annonce ingelascht.

☞ Wij volbrengen heden met genoegen onze beloften door ons blad, altijd aan denzelfden geringen prijs van 2 fr. 50 c. 's jaars, in grooter formaat te laten verschijnen. — Onze goedgunstige lezers, hopen wij, zullen het ons dank weten en trachten *De Tram* zooveel mogelijk te helpen verspreiden.

De inschrijvers voor 1895 ontvangen ons blad gratis tot Nieuwjaar. Men kan zich abonneeren op de postkantoren, aan de brievendragers en op ons bureel, Hamelstraat, 13.

De strijd om het leven.

« Zekeren dag beschouwde ik in onzen hof eene kruisspinne... Terwijl de spin bezig was den laatsten draad van haar net te knoopen, fladderde eene jonge bie in de nabijheid op alle bloemen... Het wachtend net stond gespannen. Het bieken vloog er in en raakte vast. Bevend zag het de vervaarlijke spin met hare lange schraagpooten komen aangeloopen. Het zou zich niet zonder strijden overgeven en wilde zijn leven duur verkoopen. Ook begon het met zijnen angel naar de spin te steken ; maar deze kende de spreuk : « List overwint macht. » Zij wierp van verre het bieken een menigte draden over het lijf, en wentelde het in zoo menigvuldige banden dat het zich niet meer verroeren kon en eene akelige dood te gemoet zag.

Onderwijl zette eene sluipwesp zich op het blad eener syringa neder. De spin meende te vluchten, maar de sluipwesp viel met opene klauw op de bevende spin, wier twee voorste pooten zij met den eersten slag afrukte. Zij maakte zich gereed om met haar slachtoffer naar haren moordkuil te vliegen ; doch op dit oogenblik schoot er eene zwaluw door het net, en nam bie, spin en sluipwesp mede in de lucht. De vreeselijke strijd was beslist : ééne groote ging drie kleinen eten ! » (CONSCIENCE.)

Een dergelijke levensstrijd wordt gedurig in de maatschappij geleverd, doch deze strijd is nog heviger, nog woester, de overwinnaars zijn wreeder omdat zij menschen zijn, zij doen hunne slachtoffers langzaam lijden en wegsterven.

Wij laten den lezer zelf oordeelen, wie in de maatschappij het arm bieken, de spin, de sluipwesp en de zwaluw is. Het is onbetwistbaar dat er vervaarlijk veel arme biekens in de maatschappij zijn, en dat de levensstrijd tusschen de verschillige standen nooit ophoudt, noch dag, noch nacht. Vele strijders kennen ook heel wel de spreuk : List overwint macht. 't Is jammer, het zou veel beter gaan, indien bie, spin, wesp en zwaluw den vrede wilden teekenen, doch dit ideaal zal men nooit bereiken ; de strijd is den mensch ingeboren, hij wil hooger, immer hooger stijgen ; om zich meer en meer te verheffen, wil hij eenen anderen op de schouders kruipen ; ongelijkheid, naijver, wedijver zullen daarom bestaan zoolang als de menschen menschen zullen zijn. Doch daarom juist moet men op zijne hoede wezen om niet door eenen machtigere verslonden te worden, daarom moeten degenen die dezelfde belangen te verdedigen hebben zich vereenigen om met gezamenlijke krachten den vijand af te weren. De boeren beginnen dat te begrijpen : in Vlaanderen en in de Kempen zijn zij bijna allen in bonden vereenigd. Hier beginnen zij ook de noodzakelijkheid van zich te vereenigen te verstaan : Halmael, Halle-Boyenhoven, Aelst, Sint-Truiden, Nieuwerkerken hebben reeds wel ingerichte boerenbonden, onder het bestuur van de Eerw. Heeren Pastoors ; misschien is de tijd niet meer ver dat het Staatsbestuur die zoo nuttige instellingen geldelijk zal ondersteunen ; immers het geeft jaarlijks toelagen aan maatschappijen die veel minder nuttig zijn dan deze. De pachters beginnen in die gemeenten gezamenlijk te koopen en te verkoopen, zoo doende kunnen ze alles in 't groot bestellen en daarom beter en beterkoop gediend worden. De boeren hebben gelijk als zij hun profijt zoeken. De groote *struggle forlive* dwingt ze daartoe. Maar gij, kleinhandelaars der stad, weet ge wel dat hoe meer de landbouwers in 't groot koopen, hoe meer de kleinhandel zal kwijnen? weet ge wel dat, als al de landelijke gemeenten van den omtrek scheikundige mesten, koekoeken, kleerstoffen, koffie, rijst, landbouwzaden, visch, kolen, leder, enz., enz. rechtstreeks in de vreemde stapelplaatsen gaan koopen, weet ge wel dat uw kleinhandel dan tot wegsterven veroordeeld is? Nog eens de boeren hebben gelijk. Maar gij, winkeliers en ambachtslieden, gaat gij werkeloos blijven in den algemeenen levensstrijd ; gaat ge weerloos uw doodvonnis laten teekenen, of gaat ge u ook de leuze herinneren : Eendracht maakt macht? zult ge u ook eens voor goed vereenigen om alzoo uwe koopwaren veel beterkoop te krijgen, en beterkoop te kunnen leveren? Als ge u in staat stelt de landbouwers voordeelig te bedienen, zullen ze u niet verlaten, dan zullen ze u genegen blijven en ge zult leven. Gaat dus tot de gilden, vindt ge dat deze niet goed ingericht zijn, stelt de noodige veranderingen voor, en het Bestuur zal van uwe rechtmatige eischen rekening houden.

Om te eindigen, goede lezer : zijt gij een bieken, hoed u voor de kruisspinnen, zijt ge eene zwaluw, gedenk dat bie, spin en sluipwesp ook recht hebben op het leven.

F. VANAELST.

Jenever & Cie

in het arresthuis te Gent(1).

Het is negen ure 's morgens ; de ijzeren hekken van de gevangenis gaan open voor eenen celwagen door gendarmes begeleid.

Hij houdt een tiental ongelukkigen in, die daags te voren voor slagen, kwetsuren, doodslag en moord, aangehouden werden.

Jenever en Cie heeft opnieuw eenige slachtoffers gemaakt ; hij telt er zeven op tien beschuldigden.

Elken dag, en dikwijls verscheidene keeren per dag, voert hetzelfde ellendig rijtuig, een ware doodswagen van dezen die voor de maatschappij en het huisgezin afgestorven zijn, bijna hetzelfde getal misdadigers naar de gevangenis.

En wat wij hier zien, vertoont zich ook dagelijks te Brussel, Antwerpen, Luik, enz., in één woord, in al onze groote steden.

Laat ons de aankomelingen in de greffie van het gevangenhuis volgen ; daar gaat men op het boek van schande en euveldaad hunnen naam inschrijven, en ook de namen van vader en moeder, misschien zeer eerbare en deftige lieden.

×

De eerste die opgeroepen wordt is een jonge soldaat, 22 jaren oud, daags te voren voor ernstige slagen en kwetsuren, in dronkenschap gegeven, aangehouden. Nooit heeft hij iets met het gerecht te doen gehad ; hij is nog eerlijk, nooit heeft hij gestolen, maar, gelijk al de anderen, zal hij dief worden, indien hij voortgaat zich aan den drank over te leveren. Intusschentijd, heeft hij niettemin de loopbaan gesloten die zich voor hem opende, want jong, met oordeel begaafd en geleerd, zou hij zekerlijk zijnen weg in het leger kunnen gemaakt hebben. Daarenboven, hij heeft het soldatenkleed onteerd. Hij zal voor den krijgsraad verschijnen, en de eenige glaasjes jenever, die hem verloren hebben, zullen hem duur te staan komen.

×

De tweede beantwoordt de oproeping van zijnen naam met eene zekere onbeschaamdheid ; hij is een klant van de gevangenissen, bedelaars- en landloopersgestichten ; hij telt negentien veroordeelingen en is nauwelijks één en dertig jaren oud. Lui, ongebonden, werkt hij nooit en steelt om zijne noodlottige drift voor den vervloekten jenever te voldoen. Reeds draagt hij al de stempels van verdierlijking : hij is smerig, stinkend en met lompen bedekt.

×

De derde stort tranen en antwoordt bevend op de vragen van den grefflebediende. Hij is vijf en veertig jaren oud, en schoenmaker van stiel ; hij heeft eene vrouw van zes en dertig jaren en vijf kleine kinderen. Hij won geld genoeg met zijn ambacht om gelukkig met vrouw en kinderen te leven, maar sedert eenigen tijd heeft hij zich aan den drank overgegeven, en in jenever het geld verteerd dat dienen moest om zijn ongelukkig huisgezin te voeden. Armoede en twist heerschen in zijne woonst, eertijds een voorbeeld van welgesteldheid, geschiktheid en rust. Dronken zijnde, heeft hij vijf doodelijke steken met zijn snijmes aan zijne vrouw toegebracht, en twee zijner kinderen gewond, die hunne moeder wilden verdedigen als zij badend in haar bloed op den grond uitgestrekt lag.

Ongelukkige ! Nooit heeft hij eene veroordeeling ondergaan. Zijne wanhoop breekt het hart, want hij weent niet over het lot dat hem wacht, maar over het lot van zijne vrouw en vijf kleine kinderen, nu tot de uiterste ellende verwezen.

×

De vierde is een man van omtrent de zestig jaren ; men zou hem ten minste tachtig jaren geven, zoo hebben hem de overdaden van alle slag verouderd. Hij bezit noch woonst, noch beroep. Sedert twintig jaren heeft hij van bedelarij en kleine diefstallen geleefd ; zijn strafboek wijst vijf en dertig veroordeelingen aan. Hij bedelt en steelt om jenever te drinken.

Tot eene voortreffelijke familie behoorende, bekleedde hij eertijds in de maatschappij eene bijna schitterende plaats en bezat zelfs een schoon fortuin. Alles heeft hij in allerlei buitensporigheden verteerd. Van de eene jeneverkroeg wankelde hij naar de andere, en elken dag was hij dooddronken. Zijn slecht gedrag dwong zijne bloedverwanten hem te verlaten en te verloochenen. Jenever en Cie heeft hem verachtelijk en verdwaald gemaakt ; hij schijnt geen gevoel van zijnen toestand te hebben. Gisteren heeft hij het gereedschap, 't is te zeggen, de broodwinning, van een eerlijken werkman gestolen, hij heeft het verkocht om jenever te zuipen.

Genoeg, zegt gij, laat ons weggaan.

Neen, wij blijven en zullen tot den laatste hooren.

(1) De brochuur waar wij dit artikel uittrekken is een der beste antialcoolische schriften die in België uitgegeven werden.
Jenever en Cie, door Hendrik Martel, 4de uitgaaf : — 15 centimen. — Te bekomen in 't depôt van Matigheidsschriften, Treurenberg, 16, Brussel.

De Gilde.

V.

Samenstelling der Professioneele Vereenigingen.

Na bewezen te hebben, dat Gilden of professioneele Vereenigingen eene noodzakelijkheid waren en alleen in staat zijn den stoffelijken toestand der lagere klassen te wijzigen, gaan wij eens onderzoeken hoe zij moeten samengesteld worden.

Sommigen zeggen, dat er geen heil voor de werklieden is dan in hunne Vereenigingen, waar meesters en Heeren uitgesloten blijven. Dit is niet juist.

« Met genoegen, zegt Z. H. Leo XIII, zien » wij overal maatschappijen van dien aard » ingericht, *hetzij samengesteld alleen uit » werklieden, hetzij gemengde, dat is, » werklieden en meesters bijeen.* Het is » te wenschen, dat zij aangroeien in getal en in krachtdadigheid. — De heilige » Vader erkent hunne geschiktheid en hun » recht van bestaan. Voor hetgeen hun doel » en hunne inrichting betreft, hangen zij af » van de neiging van ieder volk, van de gedane beproevingen en de verkregen ondervinding, van den aard van het werk, van » de uitgebreidheid van den handel en van andere omstandigheden van zaken en tijden, » welke rijpelijk dienen overwogen te worden ; maar, vervolgt Hij, er moet voor algemeenen en standvastigen regel genomen » worden de corporatiën op zulke wijze in te » richten en te bestieren dat zij aan ieder » hunner leden de bekwame middelen verschaffen om hun, langs den gemakkelijksten en kortsten weg, het doel te doen bereiken, dat is te zeggen, *de aangroeiing » van zooveel goed als 't mogelijk is voor » het lichaam, den geest en de welvaart.* »

Daar dus, waar de meesters, dank aan bijzondere omstandigheden, die gemengde vereenigingen zouden kunnen instellen, zouden zij een voortreffelijk werk verrichten voor hen zelven en voor hunne werklieden ; maar daar waar, voor de eene of de andere oorzaak, zij niet zouden ingesteld zijn, wenschen wij, dat er zouden kunnen Vereenigingen gesticht worden onder werklieden alleen. (Mgr Doutreloux.) De meesters, in plaats van te vreezen voor deze Vereenigingen, moeten er integendeel belang in stellen ; dat zij ze begunstigen, zich met het Bestuur onderhouden, de vergaderingen bijwonen, nu eens om er te luisteren, dan om er de taal der reden en ondervinding over zaken en werk en tevens de taal des harten te laten hooren ; zoo zullen deze Vereenigingen een beginsel van orde, van verzoening en van vrede worden. Ongelukkiglijk, in tegenwoordigheid der ontroering, welke er heerscht onder de werkende klasse, en de betrachting naar de verbetering van haar stoffelijk bestaan, vreezen vele meesters die verzuchting te zien ontaarden in eenen geest van oproer en van overdrevene eischen ; van hunnen kant vreezen de werklieden bij hunne meesters bepalingen te ontmoeten niet al te gunstig voor hunne verwachtingen.

Hieruit blijkt, dat de gemengde Vereenigingen ten huidigen dage moeilijk zijn in de groote nijverheidsgestichten, die een aanzienlijk getal werklieden bezigen, en het is daar dan ook dat het bestaan dier Vereenigingen onder werklieden alleen mogelijk is en krachtdadig zal wezen. « Indien de hoogere klasse » van eigenaars en kapitalisten weigeren zich » te vereenigen met de lagere klassen in gemengde corporatiën, die het droombeeld » zijn van de katholieken, nemen dezen aan » dat de werklieden zich aansluiten bij de *professioneele Vereenigingen uitsluitelijk » van werklieden* en op wettige wijze van » tegenstand overgaan tot de wedereisching » hunner bijzondere rechten. » (Programma der Italiaansche katholieken.)

Maar voor de kleine nijverheid, voor de ambachtslieden, die zelven arbeiders zijn, gelijk dit het geval is voor Sint-Truiden, en voor den landbouw, is de inrichting van gemengde vereenigingen minder moeilijk en verdienen deze er den voorkeur, *vooral indien men de meesters het initiatief kon zien nemen van Vereenigingen, waar de interesten tusschen twee partijen zouden verhandeld worden, de meesters van den eenen kant en de werklieden van den anderen ; vooral indien de werklieden in die Vereenigingen konden treden, zonder te moeten vreezen hetzij partijdigheid, hetzij overheersching, hetzij ontevredenheid van dengenen bij wien zij hun dagelijksch brood verdienen.* Aldus ingericht, onder de goedkeuring der openbare machten, en de interesten der meesters overeenstemmende met die der daglooners, zou de gemengde syndicale Vereeniging de beste inrichting wezen voor den arbeid. (Programma der Zwitsersche katholieken.)

Wat de intreding betreft in het Bestuur dier Vereenigingen van leden vreemd aan het beroep, deze moet betrekkelijk zijn. Zulkdanig schijnt ons ten andere de meening te wezen van M. Begerem, Minister van Justitie, uitgedrukt in het nieuw wetsontwerp, waarin hij de vergunning wettigt van de burgerlijke verpersoonlijking der vakvereenigingen aan al de groeperingen die voor doel hebben het bestudeeren en de verdediging hunner professioneele en huishoudkundige belangen *tusschen personen uitoefenende 't zij hetzelfde beroep, 't zij gelijkaardige beroepen, 't zij denzelfden stiel, of stielen die tot hetzelfde voortbrengsel samenwerken.* « De professioneele Vereenigingen (art. 1, § 2) zullen » eereleden mogen aannemen, zelfs die geen » beroep uitoefenen, op voorwaarde dat het » getal dezer laatsten het vierde der wezenlijke leden niet overtreffe, en (art. 4), het » Bestuur der Vakvereenigingen wordt gekozen door de Vereeniging zelve, onder » hare leden, en, ten minste voor de drie

» vierden, onder de wezenlijke leden. » Dit is te zeggen, dat *patroons en werklieden* er de meesters zijn.

Alles samengenomen dus, zou de instelling van Vereenigingen tusschen werklieden alleen te St-Truiden weinig krachtdadig en min voordeelig zijn. De kleine meesters en hunne werklieden gemeenschappelijke belangen hebbende, is het voor hen voordeeliger zich met elkander te verstaan, om zich onderling niet tegen te werken, en op die wijze zouden hunne wederzijdsche interesten ook veel beter gevrijwaard zijn. Ook is het hier dat wij de aanwezigheid in de instellingen van eereleden ten volle zouden goedkeuren, niet als bestierders, maar als *beschermers*, als *verzoeners*, als onbaatzuchtige *scheidsmannen* in de vraagpunten; onder huishoudkundig opzicht zoowel als onder epzicht van vredeherstelling, eenen Raad, gekozen onder de leden, *de helft meesters en de helft werklieden*, zou vooral voor deze laatsten een waarborg zijn voor hunne belangen, alsook eene bescherming; het zou hun eene voldoening geven volgens de neiging die zij gevoelen van in aanzien te komen en hun woord te zeggen te hebben in de voorwaarde van het werk. Deze neiging heeft altijd bestaan, en zij is natuurlijk aan den vrijen en verstandigen mensch, maar zij is levendiger en algemeener geworden, omdat het verstandelijk peil zich merkelijk verhoogd heeft bij vele leden der werkende klasse. Er heeft zich in haar midden als het ware eene burgerij van het werk gevormd, bewust van hare waarde in de nijverheid en van de voordeelen welke de maatschappij er van intrekt, *en die bijgevolg vraagt van aangenomen te worden om zelf hare interesten te verdedigen en hare rechten te doen gelden.*

Angstvallige zielen vragen of het niet beter is te zwijgen in de arbeidersvereenigingen over de terugeischingen der werklieden? Paus en Bisschop antwoorden neen. X.

Zaterdag-avond.

Bij den christen werkman. — De week is voorbij en het werk is gedaan. De arbeiders zijn vertrokken, en bij het heengaan klonk hun groet elkander achterna : « Goeden avond! »

Met het klinkend weekloon op zak, trekt de werkman tevreden op; hij snakt om vrouw en kind en huisje weer te zien, dat hij voor zes dagen verliet.

In zijne nederige woning kraakt alles van zindelijkheid, en het stoofje blinkt als ware 't van goud. Vrouw en kind staan met blij harte gereed tegen dat vader wederkeert rond den gezelligen haard.

Het werkloon is eerlijk gewonnen, en voorziet in de behoeften der zorgvuldige huismoeder; het is het leven van haar teergeliefd gezin; zij vindt zelfs wat over om op zij te steken..., en die geringe spaarpenning, wel, is hij 't bewijs niet van hare vrome deugd!

Vreugde en vrede, zoete vruchten van een gezegenden arbeid, bloeien in dat stille reine koninkrijk! . . . . . .

Bij den werkman-vrijdenker.—De week is voorbij en het werk is gedaan. Doch vader zal niet terugkeeren, en de nacht zakt al dieper en dieper neer.

Bij den schijn van een uitstervend lampje gaan de kinderen, 't een achter 't ander, droevig te bed om wat rust; de slaapt nijpt alras hunne kleine oogjes toe; maar moeder, moeder alleen slaapt niet.

Ongelukkige vrouw! stilzwijgend sluipt zij hare schamele woning uit; want zij weet, zij, waar zij hem moet opzoeken; zij kent, eilaas! maar al te wel die gevloekte kroeg.

Daar vindt zij haren man bedronken zitten, en de helft van zijn werkloon is alreeds verteerd. Dan, dan smeekt zij hem, dat hij zou medegaan; zij smeekt hem toch zoo zoet, geen verwijt, geen het minste valt uit haren mond.

Zoo leidt zij hem tot bij zijn bed; ingeslapen en zonder kennis stuikt hij er op neer, en zij, zij wederom legt hem fijn, en zakt dan biddende op hare knieën : « Mijn God! hoe zal dat uitscheiden? »

Lichtstralen.

Wie heeft er Sinterklaas niet gevierd! wie is toen weer niet met de kinderen kind geweest! Nochtans, zoo gij wilt « chic » zijn, vriend lezer, dan mag Sinterklaas bij u niet « rijden. » — De reden? — Wel, Sinterklaas dat is Belgische mode, dat is niet gekend te Londen of te Parijs, dus 't is door en door gemeen...

Van dan af begrijpt men dat het niet meer past voor de groote wereld te Brussel. 't Is hoogstens goed voor de burgers.

In de groote wereld viert men de Kerstmisfeesten, gelijk te Londen, dat staat beter, en dan doet men anders dan de meeste hoop, en dat is wel een teeken dat men tot eene hoogere klasse behoort.

Zoo gaat het te Brussel.

Wie heeft er ook weer gezegd, dat de hoogere klassen moeten trachten tot de lagere standen af te dalen, er gemeenzamer mee te zijn, dat daar de oplossing der sociale kwestie ligt? — Geen erger dooven dan die niet willen hooren!

—×—

Het donderend geraas van den Niagarawaterval wordt opgevangen in eenen phonograaf en kan t'allen kant in Amerika gehoord worden voor eene kleinigheid.

Wanneer brengt men dat gerucht naar Europa?

—×—

Een geduldige navorscher heeft, voor de aardigheid, nagespeurd en uitgerekend, wat er in de stad Birmingham alle weken gemaakt wordt, en hij is met de volgende lijst voor den dag gekomen :

14,000,000 pennen, 6,000 ledikanten, 7,000 geweren, 300,000,000 gesnedene nagels, 100,000,000 nagels met koppen, 1,000 zadels' 5,000,000 koperen en bronzen munten, 20,000 brilgeraamten, 6,000 kilo's geperst papier en voor 750,000 fr. juweelen. Verder 7,000 kilometers ijzeren en stalen draden, 10,000 kil. spelden, 5,000 kilo's haarspelden, haken en oogen, 130,000 grossen vijzen, 500,000 kilo's grendels, bouten en moeren, 50,000 kilo's hengsels, 590 kilometers wassen fosfoorstekskens, 40,000 kilo's gelouterd metaal, 40,000 kil. Duitsch zilver, 1,000 haardijzers, 35,000 blaasbalgen en 8000,000 kilo's koperen en bronzen waren. — Dat helpt huishouden!

—×—

Dr Bulhoer haalt een aardig uitwerksel aan van den alcool bij de bieën. De dokter voedde deze diertjes eenigen tijd met gealcooliseerden honig, en zie, wat er gebeurde : het volkje werd weerspannig, opgewonden en verbitterd. Het stond op tegen zijne koningin, werd lui, vadsig, twistziek en vocht zoolang totdat het door zijne nuchtere gezellen werd buitengezet.

Zatte Kobe vindt daar niets onnatuurlijks in; 't zelfde is hem reeds meer dan eens overkomen, zoo hij zegt. — We zullen het niet heeten liegen, Kobe!

De boeren klagen, dat de varkens tegenwoordig al te goedkoop zijn om er nog iets te kunnen aan verdienen, en die klachten zijn gegrond. Indien echter het volgende waar is, dan is er veel kans dat ze zullen opslaan.

Men zegt, dat het Engelsch Gouvernement verboden heeft varkens en geslacht varkensvleesch uit Holland in te voeren, omdat er eene besmettelijke ziekte in Holland onder de varkens heerscht.

Bij gebrek aan Hollandsche, zal Engeland meer Belgische varkens noodig hebben, hetgeen ongetwijfeld de prijzen zal doen stijgen. — Dus, een oog in 't zeil, boerkens!

—×—

De *Courrier de Bruxelles* meent te weten dat de schoolhervorming voor het oogenblik zal bepaald blijven bij de inschrijving op de begrooting van een belangrijk crediet, bestemd om, als hulpgelden, verdeeld te worden onder de vrije scholen, volgens de wijze door de Kamer, in haren laatsten zittijd, aangeduid.

Men had gemeend geheel de schoolwet te kunnen heromwerken, om het Engelsch stelsel van het schoolgeld aan te nemen; doch men heeft erkend dat de toepassing er van niet zoo gemakkelijk zou geweest zijn als men eerst had gedacht; men heeft er dus voorloopig van afgezien totdat men eene geheel voldoende formuul zal gevonden hebben. — Het zijn zeker de onderwijzers niet die met deze inlichtingen — indien ze echt zijn — in hun schik zullen wezen.

—×—

De teelt der suikerbeet neemt van jaar tot jaar meer uitbreiding in Europa. Ziehier eene statistiek voor de vijf laatste jaren : Europa had in

1890,	1,255,200	hectaren	suikerbeeten.
1891,	1,301,400	»	»
1892,	1,313,700	»	»
1893,	1,404,300	»	»
1894,	1,586,000	»	»

De suikeropbrengst zal dit jaar ongeveer 1.000000 ton grooter zijn dan in 1893.

Niettegenstaande den lagen prijs der voedingsstoffen en den overvloedigen hooioogst, zal de suiker, zoo het schijnt, dezen winter een voornaam bestanddeeld van het veevoeder uitmaken, aangezien de suiker van mindere hoedanigheid goedkooper is dan ander voeder. 't Is de eerste maal, gedurende deze eeuw, dat de suiker zoo goedkoop is als tegenwoordig.

De beetenteelt welke tot hiertoe voor den landbouwer nog eenigszins winstgevend was, zal daar noodzakelijk veel door lijden. In Duitschland hebben sommige suikerfabrikanten hunnen prijs voor 1895 vastgesteld op 17.75 fr. tot 19 fr. de 1.000 kilo's, zonder levering van pulp, en 15.25 fr. tot 16.25 fr. met 40 per honderd pulp, terwijl die prijs, dit jaar, 24 fr. was.

Zou het dan ook niet tijd worden om de zware lasten te verminderen, welke maar al te lang op den boer hebben gedrukt? Zouden de eigenaars van welke de landbouwers den grond soms zoo peperduur moeten pachten, niet eens denken dat er van hunnen kant ook wat te doen valt, te meer daar zij toch zeker met den H. Paulus van gevoelen zijn, dat hij die het land bewerkt er het eerst de vruchten moet van genieten? — 't Is maar eene vraag.

—×—

Iedereen weet dat Engeland buitengewoon rijk is. Welnu, indien daar, volgens de leer der socialisten, alles evenredig moest verdeeld worden tusschen volwassen mannen en vrouwen, dan kreeg elke man 24.50 fr. en elke vrouw 15 fr. — Daar zouden ze niet veel mooi weer mee spelen.

—×—

De mensch wordt grooter, naarmate hij zichzelven en zijne kracht leert kennen. Geef den mensch het bewustzijn van 't geen hij is, en hij zal ook leeren te zijn wat hij moet wezen.

—×—

De Vrijdag is een ongelukkige dag, zeggen de bijgeloovige sullen, een sprookje dat men toch zeker door Columbus' ontdekking van Amerika niet zal trachten te bewijzen.

Luister liever : de ontdekker der nieuwe wereld stak in zee op Vrijdag, 21 Augustus, en ontwaarde land op Vrijdag, 12 October. Den 4 Januari, alweer een Vrijdag, zeilde hij naar Spanje terug en landde aan in Palos op Vrijdag, 25 Maart. Hij ontdekte Hispaniola op eenen Vrijdag van het jaar 1483 en op eenen anderen Vrijdag van hetzelfde jaar, stapte hij aan wal op het vaste land.

—×—

Het is een teeken van goede gezondheid, zegt men, als de vingernagels hard groeien. — Zou dat ook superstitie zijn?

—×—

Nu het Vlaamsch spreken in de Kamer aan de orde van den dag is, stelt men zich wel eens de vraag : Hoe ging het in de Kamer met de talen vóór 't jaar '30?

Deze historie, ofschoon nog maar 64 jaar oud, is weinig gekend.

Van 1815 tot 1830 zetelden de Kamers over ander jaar in den Haag en te Brussel. Het jaar der Omwenteling was het de beurt van den Haag. De Hollanders spraken Hollansch en de Belgen Fransch.

Spijtig is het dit te moeten bestatigen : ook de Bruggelingen, Gentenaars, enz., spraken Fransch. Het is dus niet te verwonderen dat, na het jaar '30, de Belgische Kamers uitsluitend Fransch waren.

Deze toestand kan echter niet langer blijven bestaan : ten gevolge van het algemeen stemrecht is de tweetalige Kamer eene noodzakelijkheid geworden, welke men, kost wat kost, zal verplicht zijn te erkennen.

—×—

In Vlaanderen, beleggen de landbouwers eene vergadering, met het oog op het stichten van eenen bond tusschen de suikerbeettelers. — Ziehier een voorbeeld ter navolging voor ons Haspengouw! Wie trekt zich de zaak aan?

—×—

Zonderling maar niettemin waar is het, dat de vreeselijke uitvindingen op het gebied der kunst om menschen te dooden de moordadige uitslagen der oorlogen niet hebben doen toenemen, integendeel.

Tijdens de gevechten, die sedert 1890 in Zuid-Amerika woedden, sneuvelde er slechts één strijder op 79. In den Franco-Duitschen oorlog daarentegen viel er één van de 53 en in dien van Crimea één van de 35, terwijl in Napoleon's veldslagen er één op de 25 op het slagveld bleef, en in vroeger tijden één van de 19. — Zoodus, maar nieuwe moordtuigen uitgevonden.

—×—

Een vlugge barbier, uit Pistyau, had onlangs met eenen apotheker om 200 fr. gewed, dat hij in eenen spoortrein, tusschen Pistyau en Neustädt (Ilirië) — eene reis van 29 minuten — vijftien personen zou scheren, en hij heeft zijne wedding gewonnen. Hij schoor onder algemeene belangstelling en vroolijkheid niet minder dan 18 man, zoodat hij ieder van hen slechts anderhalven minuut onder

---

FEUILLETON VAN DE TRAM. 19

BARON KWIBUS

DOOR ZAGEMANS.

XIX.

~~16 ½ XI 000/0 NEGEN EN TWINTIG.~~

Wat is leven? wat is leven?
Zeg gij mij, die het weet;
Is het in dien bonten kring te zweven
Dobbrend tusschen lief en leed?

Wat al akelige vooroordeelen maken van de dood een Medusahoofd! en wat is sterven, wat is sterven?

Wat is sterven? wat is sterven?
Zeg gij mij, die het weet;
Is het niet een hoog aanzijn t' erven,
Meerder heil, en minder leed?

Viel rechtstreeks het godsdienstige onder greep van den feuilletonist, dan noemden wij den sterfdag den geboortedag, en het graf de doopvont van het leven, *dies natalis*, gelijk de heilige Kerk zingt en bidt; maar wij hangen vandaag dit feuilleton in den schakel der natuur. Wij weten, dat wij bij de geoefende lezers van *De Tram* nu en dan de snaar van den heerschenden stemtoon een weinig hooger mogen aantrekken en gerust schrijven : *Paulo majora canamus*, dat is te zeggen : Een beetje meer dan dagelijksch brood.

Er bestaat in de natuur, de gansche stoffelijke schepping door, een overgang, eene afwisseling van leven, eene gedurige ontbinding en verbinding, eene uitwaseming en eene opvatting van bestanddeelen der wezens, en daaruit eene noodlottige, onverbiddelijke wording en hervorming der dingen, « das werden, » niet die wording welke de Duitschen in hunne wijsbegeerte hebben en de Franschen *le monde des possibles* noemen, maar wel degelijk den overgang van de stoffelijke bestanddeelen der dingen. Hier valt geene spraak van zielverhuizing, wij hebben zulks reeds gezegd; wij treden niet op godsdienstigen grond; wij zeggen maar alleen met Ovidius : *In nova fert animus mutatas dicere formas;* dat is te zeggen : Het brood dat wij eten, alle onze verschillige dranken en spijzen worden na eenigen tijd hervormd in ons eigen vleesch en bloed, in ons eigen lichaam; gelijk dezelfde spijzen, enz., welke wij nutten, eene noodlottige verandering, wording, hervorming zijn der stoffen, waar zij zich mede voeden. Niets, hoegenaamd niets gaat in de natuur te niet; maar ontbindt zich en verbindt zich tot nieuwere gedaanten, bijzonder door de hitte, gelijk de scheikunde bewijst; het kille graf met zijne gisting wordt de wieg van andere wezens. Waren al deze wordingen melodij, wij zwemden in harmonij als de visch in het water, en de Ouden noemden zelfs de wereld een harmonisch geluid.

Wil nu de mensch in deze scheppende beweging uitzonderig maken! Uitzinnig! Zijne ontbinding moet plaats hebben, zoowel als het water op honderd graden hitte dampen moet.

Neem den mensch voor zijne geboorte, wat al wordingen en hervormingen ondergaat hij niet in eene enge en nauwe wereld. Welke heerlijke veranderingen vergrooten niet zijn heel aanzijn; de onnutbare ruimte van het blauw firmament met alle hemellicht veropenbaart zich aan zijn oog, hij ziet, hij hoort, hij spreekt, hij begrijpt, hij gevoelt, hij treedt in betrekkingen met millioenen en millioenen natuurgenooten. Is dat sterven? neen, dat is geboren, grooter worden, wij kunnen niet verder uitweiden. De Schepper, Gods lieve Voorzienigheid, heeft ééne en dezelfde wet, en het sterven der aarde is eene nog grootsche geboorte voor het *ander* leven. Zelfs in ons tijdelijk leven vorderen wij van tijdstip tot tijdstip naar de eeuwige geboorte : eerste jeugd, tweede jeugd, jongelingschap, mannelijke jaren en ouderdom. Wij zijn geesten, en dat het lichaam ons geleend worde om ons zedelijk bestaan, ons verstandig bestaan te ontwikkelen, om onze natuurgenooten goed te doen en met genoegen onzen weg der aarde te vorderen, zulks is eene zoete weldaad van God; maar als die weldaad tot last, tot verdriet, tot ongenoegen zou strekken, en in de onmogelijkheid zou zijn nog te beantwoorden aan haar bestemd einde, dan is het nogmaals eene goedheid der goddelijke Voorzienigheid, onze verlossing, onze rust in het sterven te schenken. Gelijk wij ons van eenen tand, die pijn doet, van een lidmaat, dat ons het leven onverdragelijk maakt, ons ontvreemden, zoo ook neemt ons de Heer het folterende lichaam af. Meer is sterven niet. Een geluk, eene vertroosting, eene haven, een oasis.

Halftwaalf sloeg op de zilver tintelende klok van den kerktoren. Op eens kreeg het gelaat van den lieven zieke eene zoo levendige uitdrukking als hadde men van een gouden standbeeld een zwarten sluier weggenomen. Zijne oogen waren blij, rustig en kalm als de liefste purpere dageraad; ook de zware slaperigheid was voorbij en met versterkte en verlevendigde zinnen vroeg en juichte hij : De Thabor breekt aan. Roosje zat aan het hoofdeinde, de handen in den schoot en de oogen op haren weldoener gevestigd : de missionaris aan het voeteinde, bad zijnen brevier en zag er alle oogenblikken uit op het gelaat van den lieveling.

— Roosje, sprak deze, zet u op de knieën, ik geef u mijnen laatsten zegen : Dat de zegen des Vaders, des Zoons en des Heiligen Geestes op u nederdale en altijd bij u blijve, mijn duurbaar kind. Geef mij mijn Crucifix. En hij nam dat Crucifix en drukte het met gekruiste armen tegen zijnen boezem en zei : Laat mij zoo sterven. Roosje, sta met de kaars gereed! nog eenige minuten... Roosje, loop eens gauw hier, in de buurt, een schoolkind halen! Het schoolkind, een knaapje van 10 jaar, verscheen bij de sponde. De linkerhand op het Crucifix, tegen zijnen boezem, en de rechter op het hoofd van het kind, dat hij met zijnen naam noemde : Joseph, ik zegen in u de katholieke school van Weiburg; o! wat ben ik nu blij voor de katholieke school alles opgeofferd te hebben. Ik zie dezelfde kleinen, wien de Zaligmaker de hand op het hoofd legde en zegende in de verte ginds aankomen, in zonwitte kleeren, ginds! ginds! en Hij, Hij is ook daar. En hij richtte handen en oogen naar den Hemel, en zijne lieve minnende priesterziel steeg zijnen oogslag na en liet op zijn eenvoudig gelaat den glimlach van zalige verrijzenis onder de woorden van den biddende missionaris : Lieve christen priesterziel, stijg ten Hemel!

Roosje wou niet hebben, dat iemand anders dan zij zelve de kaars vasthield. Neen, neen, sprak zij, als een marmeren beeld, neen, neen, dat mag niemand dan ik. En zij sloot hem de oogen zonder een enkelen traan.

Kom, Margariet, kom moeder, en zij knielden voor de bedplank neder. Margariet verstikte in hare droefheid; zij integendeel in diepe zelfverloochening en als de sterke vrouw, zei tot Margariet : Waarom schreit gij zoo, mijne lieve, de dood van Heiligen mag men niet beweenen.

Maar een vreemde groote Heer komt ijlings de kamer binnengeslopen, ziet Roosje, Margariet en den priester op de knieën voor het bed, en gilt : Is hij dood! Wat ongeluk! hadde hij nog maar een enkel uur langer geleefd! Roosje! Roosje! trok hij haar met den arm onder het licht van de lamp en stak hij haar deze cijfers onder het oog op een geparfumeerd papier :

16 ½ XI 000/0 negen en twintig, kent gij dat?

— Ja, dat ken ik.

— Dan is het goed, en Goddank. Waar vernacht, gij Roosje?

— Hier bij het lijk.

— Ik ga naar het kasteel; tot morgen dan.

— Neen, niet tot morgen, maar tot 's middags, na de begrafenis.

— Waarom zoo lang?

— Dat is de laatste wil van onzen lieveling en weldoener.

— Roosje, gij gaat vader en moeder kennen!!

— Hij heeft, de Heilige, daarvoor gebeden op den dag mijner eerste Communie, en dat zal ook zijn. Ziehier een doosje waarop geschreven stond van zijne lieve hand :

16 ½ XI 000/0 negen en twintig.

(Wordt voortgezet.)

het mes hield. — Als O.-L.- Heer geweten had dat de vrouwen zulken barbier konden hebben, dan... wie weet?...

×

Schoon men terecht elk spreekwoord hoog waardeert,
Een is niet waar: «Wie sterft is uitgeleerd.»
Vrouw Klap deed mij die kennis krijgen,
Zij leerde eerst, toen zij dood was, — zwijgen.

Uit Hasselt.

11 December 1894.

Dat gaat over zijn hout. Men heeft vroeger wel eens gezegd : *Les catholiques ne sont bons qu'à être rossés;* maar als men ziet wat onze Ministers durven doen in 't Vlaamsche land, nadat zij door datzelfde Vlaamsche land alleen en van den eersten kiezingslag aan 't roer werden behouden, dan mag men zeker zeggen, dat de Vlamingen slechts goed zijn om gefopt te worden en stank voor dank te krijgen!

Verbeeld u dat men hier en te Maeseyck, op eenige weken tijds, zoo maar *vier* Walen benoemd heeft, waarvan geen enkel in staat is, tien fatsoenlijke Vlaamsche woorden aaneen te koopen : 1° een tweede kapitein van de gendarmerie (ofte Rijkswacht) te Hasselt; 2° een landmeter van 't kadaster te Maaseyck — deze moet dagelijks in betrekking komen met het volk; 3° een leeraar in natuurlijke wetenschappen voor het atheneum te Hasselt, en 4° *last not least* een prefect voor datzelfde atheneum, waar men al zoo bitter lang een Waalschen prefect heeft moeten dulden.

De Regeering was met de drie eerste verkeerde benoemingen nog niet tevreden, de vierde, de meest sarrende van allen, moest ons heden morgen als eene bom op het lijf vallen, om de maat te doen overloopen!.. En men denke niet dat de Vlamingen van Hasselt verzuimd hebben te werken voor de benoeming van een Vlaamschen prefect : zij hebben onverpoosd gesmeekt, zij hebben al ingespannen wat strekken kon om hunnen candidaat, een uitstekenden Vlaamschen katholieken leeraar, die meer titels voor den dag kon brengen dan hij die benoemd werd, te doen aannemen. Wat meer is, gansch het Vlaamsche land vroeg wat de Vlamingen van Hasselt vroegen, en niets, niets heeft mogen baten.

Minister de Burlet heeft ons, als dank voor het aanbod van den Kamerzetel des heeren de Corswarem, opnieuw eenen Waalschen prefect gezonden...

Welke katholieke Vlaamsche volksvertegenwoordiger zal in de Kamer de stem verheffen tegen die schandelijke benoeming?

Stads- en Provincienieuws.

Morgen Zondag, 16 dezer

om **2** ure na middag juist, op 't Stadhuis, te St-Truiden

VOORDRACHT

VAN GROOT EN ALGEMEEN BELANG

in 't Vlaamsch gegeven

door M. GRAVEZ, van Brussel

Afgevaardigden der *Spaarkas van den Staat.*

ONTWERP

Uitnoodiging tot deelnemiug aan de *Lijfrentkas van den Staat*, als gemakkelijk middel, voor iedereen, om zich, mits een geringe wekelijksche of maandelijksche storting, een pensioen voor zijnen ouden dag te verzekeren.

— VRIJE TOEGANG —

Alle vragen tot inlichting zullen in dezelfde zitting door M. GRAVEZ gewillig beantwoord en uitgelegd worden. Alwie zijnen eigen interest bemint, raden wij dringend aan deze belangrijke vergadering bij te wonen.

Komt dus Zondag, 16 dezer, allen op! gij ziet, het geldt eene kwestie van het ernstigste persoonlijk belang.

Boerengilde van St-Truiden. — Morgen Zondag, 16 December, om 4 ure na middag juist, algemeene vergadering in het schoollokaal der Broeders van Liefde, aan Kloppenpoort.

DAGORDE : Definitieve inrichting der Vrije Veeverzekering.

Sprekersbond. — Verleden Maandag was de eerste zitting van den *Sprekersbond.* Verscheidene jongelingen van goeden wil waren opgekomen, andere, zoo vernemen wij, zullen volgen. De *Sprekersbond* moet niet schitteren door een *groot aantal leden,* maar door de toewijding, den ijver, den studiegeest van de leden die ervan deel willen maken. Zij moeten overtuigd zijn dat zij veel goed kunnen stichten. Maar om dat goed te stichten moeten zij zich van harte willen toeleggen op de verdediging van de belangen van den werkman en den landbouwer; hun strijdkreet, hunne leuze moet zijn : *Voor Christus en voor het volk,* en die leuze moeten zij in al hunne pogingen, in al hun streven gestand doen! Zoo zal de *Sprekersbond,* ofschoon betrekkelijk gering misschien voor het getal zijner leden, toch belangrijk zijn en aller aanmoediging verdienen door het groote goed, dat er door zal gesticht worden.

Jongelingen, toont dat gij christen zijt in den vollen zin des woords! Het volk lijdt, het moet geholpen worden; vijanden stormen op dat volk los om het te verleiden; wij moeten die vijanden bestrijden en daarom ze leeren kennen; wij moeten het onze bijdragen tot redding der Maatschappij, tot den maatschappelijken triomf der heilige Kerk, en daarom moeten wij de maatschappelijke toestanden leeren kennen, grondig bestudeeren, de middelen ter redding navorschen en dan aan het werk voor Christus en met Hem voor het volk!

Maandag, 17 dezer, om 8 ure 's avonds juist, vergadering van den *Sprekersbond.*

Bespreking van de *Standregels.* — Voordracht.

Het jaar 1894, dat ten einde loopt, mag, voor wat de weergesteldheid aangaat, wel het slechtste genoemd worden dat men sedert verscheidene jaren beleefd heeft.

Volgens het Observatorium van Brussel telde men op 340 verloopen dagen, 204 dagen regen, zichtbaar op den regenmeter; 100 dagen overtrokken of mistig weer, slijkverwekkend, doch zonder regen, en eindelijk een 40tal wezenlijk schoone dagen.

Het schijnt, volgens de weerkundige waarnemingen, dat, indien de laatste dagen van 1894 niet streng koud zijn, men zich aan regen, mist en sneeuw mag verwachten.

Verleden Zondag morgen heeft een jonge knaap een pasgeboren kind van het mannelijk geslacht gevonden onder eenen hoop vuilnis, in eene afgelegen straat, genaamd de Rozenstraat, alhier.

Een varken, door den jongen gehoed, was aan dien hoop gaan snuffelen en maakte alzoo een groot stuk papier bloot, waarin het lijkje gewikkeld was en waaruit een armpje te voorschijn kwam.

Op het misbaar van den jongen kwamen de geburen toegeloopen en werd de politie ter plaatse van het gebeurde geroepen. Ondanks de ieverigste opsporingen is de plichtige tot nu toe nog niet ontdekt.

Maandag ll. heeft eene jonge dochter, dezer stad, zich pogen te verdrinken in den vijver van het Kasteel van Speelhof. Gelukkig kwamen voorbijgangers nog in tijds om haar te redden.

TONGEREN. — Verleden week zijn op het stadhuis toegekomen de goedgekeurde plans der tramlijn Lanaeken-Tongeren. De tram zal den steenweg volgen tot langs den Berg, waar hij er zich, om wille der steile helling, eene poos zal van verwijderen, om dien te hernemen tot Lanaeken toe. Te Lanaeken en Tongeren zullen transporteerhallen zijn, en goederenstaties te Tongeren, Berg, Millen, Genoels-Elderen, Herderen, Riempst, Vroenhoven, Kesselt, Hees, Veldwezelt en Lanaeken.

LOON. — De jonge Heer H. Wynants, 15 jaar oud, vertrok van hier naar het gesticht van Middelbaar Onderwijs te Borgworm. Zijne familie had hem vergezeld tot nabij Op-Heers. Nauwelijks was hij een kwart uurs verder, in eenen hollen veldweg, gekomen of hij werd plotseling aangevallen door twee onbekenden, die hem ten gronde wierpen, zijne zakken betastten en hem zijnen geldbeugel, ongeveer vijftien franken, inhoudende, ontroofden.

Gelukkiglijk bleven de schurken van zijne zakhorloge onbewust, anders zou deze natuurlijk denzelfden weg als het geld gevolgd hebben. De jeugdige knaap heeft kneuzingen aan het hoofd bekomen; zijn hoed en zijne kleederen waren verscheurd en hij is buiten adem, van angst bevangen, rond 4 ure bij zijne verschrikte ouders teruggekomen. Deze hebben eene klacht aan de politie ingediend. Doch niet het minste spoor der daders is achtergebleven, om hen kenbaar te maken en te doen aanhouden.

MOPERTINGEN. — Ter gelegenheid der kermis van Mopertingen hadden zich verschillige jongens alhier naar de markt van Munsterbilsen begeven. Bij het wederkeeren onstond er twist in eene herberg aan de statie. Zekere W. v. H., uit Mopertingen, heeft niet minder dan negen wonden aan het hoofd bekomen.

's Anderdaags kon de gekwetste nog zijne klachten doen bij de politie. 's Avonds werden hem de laatste heilige Sacramenten toegediend op bevel van den geneesheer, die hem verzorgde. Zijn toestand is thans wat gebeterd, maar hij is nog in groot gevaar van sterven.

Koop in den boekwinkel van *De Tram,* JANTJE KLAAS, algemeen bekend als de leerrijkste en vermakelijkste Almanak. — Prijs, 20 c. en 10 c.

Vader. — Is 't waar, bengel, hebt gij mam durven slaan?

Toontje. — Maar, pa, mam was het eerst begonnen.

Aankondiging. — Een arme « duivel » zoekt een rijken « engel. »

BINNENLAND.

BRUSSEL, 12 Dec. — Het schijnt, dat de Regeering voornemens is, het gebruik van den witten phosphoor totaal te verbieden. Zij doet een onderzoek over de nationale voortbrengst der vuurstekjes en bestudeert de maatregelen, die er dienen genomen te worden om, in voorkomend geval, dat verbod te doen eerbiedigen.

— *Nog altijd de petrool.* — De Rogierstraat, te Brussel, is nogmaals het tooneel geweest van een petrooldrama.

De echtgenoote De Meuter was met hare kinderen gaan wandelen. Toen zij 's avonds t' huis kwam, wilde de stoof niet aangaan; zij goot dan op de smeulende kolen eene geut petrool.

Het vocht zijpelde door den rooster in den aschbak, de vlam sloeg door de opening en stak de rokken der ongelukkige in brand.

Hare kinderen riepen om hulp. Een buurman kwam toegeloopen, welke de arme vrouw, met groote koelbloedigheid, in een deken wikkelde.

Dank aan die spoedige hulp, bekwam vrouw De Meuter geene brandwonden, die haar leven in gevaar stellen.

Wanneer zullen de huismoeders dan toch wat voorzichtiger met petrool omgaan!

— *Moord voor 24 centimen.* — Drie slechte kerels vielen te Brussel op de Waterloolaan zekere Eugenie C. aan, welke zij dwongen, hun verteer in eene herberg te betalen.

Zij voldeed aan dien eisch, en gelukte er nadien in te ontvluchten.

Een der aanranders zegde daarop :

— Dat geeft niets; zij is mij 24 centimen schuldig en wij gaan die halen.

En de drie deugnieten gingen naar hare woning.

Het meisje zegde geen geld meer te hebben, en daarop vielen zij haar opnieuw aan, sloegen haar, brachten haar eenen messteek in de keel toe en poogden haar vervolgens dood te stampen.

De toestand van het meisje is wanhopig. De drie moordenaars zijn aangehouden.

LUIK, 13 Dec. — Dokter Renson, het voornaamste slachtoffer van den dynamietaanslag in de maand Mei, is tot zooverre hersteld, dat hij kan gaan wandelen, aan den arm van dokter Bodart, zijnen vriend, die eveneens gekwetst werd. Hij stapt moeilijk voort en moet op eenen stok steunen. Weldra zal hij zijne praktijk kunnen hernemen.

— Men spreekt van eene groote manifestatie, aan welke al de socialistische volksvertegenwoordigers zullen deelnemen.

— Een hevige brand heeft eene fabriek van smidsblaasbalgen vernield. Het was begonnen eenige minuten nadat het werkvolk de ateliers verlaten had. De brand duurde drie volle uren. De hitte was zoo groot dat de ruiten, zelfs in de binnenvertrekken der tegenoverstaande huizen, sprongen. Er zijn twee personen gekwetst.

— Een schrikkelijk ongeluk heeft Woensdag morgen plaats gehad in het nieuw kamp van Brasschaet, waar proeven genomen werden met het schieten van ontplofbare houwitsers.

Een majoor, een bevelhebber en een luitenant, leden van de onderzoekscommissie, bevonden zich aan de koepel waar geschoten werd.

Kolonel De Tilly, voorzitter der Commissie, alsook een luitenant en de onderluitenant Van Campenhout, bevonden zich aan het doel op 3.000 meters, bij elk schot den uitslag berekenende.

Het is natuurlijk dat, terwijl de officieren de waarneming doen, een teeken gegeven wordt om het schieten te staken.

Is dit tecken nu niet gegeven, is het verkeerd verstaan? Dit zal het onderzoek bewijzen; maar zeker is het, dat terwijl de officieren nog aan het doel den uitslag van het laatste schot bestatigden, er eensklaps een schot afging en de houwitser op twee stappen afstand van de officiers te recht kwam.

De onderluitenant Van Campenhout alleen werd getroffen door een der stukken van den houwitser.

Men liep den ongelukkigen officier ter hulp, die ten gronde gestort was, een hartverscheurenden schreeuw uitende, eene wonde aan den buik en aan het been hebbende.

Uit beide wonden stroomde het bloed als uit eene beek.

Na eenige oogenblikken gaf hij den geest.

Dit wreed ongeluk heeft een algemeenen rouw verwekt in het kamp ven Brasschaet.

Priesterlijke benoemingen.

De E. H. R. Geukens, pastoor te Brouckom, is verplaatst naar Tessenderloo, ter vervanging van den Eerw. Heer Keesen, die zijn ontslag genomen heeft. — De Eerw. Heer C. Houben, kapelaan te Heusden, is pastoor benoemd te Brouckom.

Burgerlijke stand der stad Sint-Truiden

Aangiften van den 8 tot den 14 December.

GEBOORTEN

Mannelijk : 4. — Vrouwelijk : 2.

HUWELIJKEN

Vanelderen, Jan-Hub., met Hermans, Victorina.

OVERLIJDENS

Windé, Joseph, oud 79 jaar, wed. van Linnekens, Catharina. — Smets, Anna-Maria, oud 82 jaar, wed. van Menten, Guilielmus. — Groven, Henricus, oud 72 jaar, weduwn. van Vrancken, Maria-Ida.

1 kind, oud 2 maanden.

MARKTPRIJZEN.

ST-TRUIDEN, 15 Dec.—Tarwe de 100 kilo's 12,25 fr. Koren de 100 kil, 11,00 fr. Haver de 100 kil. 12,00 fr. Garst de 100 kil, 15,00 fr. Aardappelen de 100 kil. 7,50 fr, Boter, de kilo 2,40 fr.

Op de markt van Zaterdag, 15 December, waren te koop gesteld : Koeien 88; Vaarzen 33; Ossen 24.

Studie van Mr COEMANS, Notaris te Sint-Truiden.

Verkoop van Huisgoed

gelegen te Nieuwerkerken.

Donderdag, 20 December 1894, om 10 ure voor middag, te Sint-Truiden, op het Stadhuis, zullen de representanten Luwel-Coenen, van Nieuwerkerken, gelijkvormig aan de wet van den 12 Juni 1816, voor den Heer Vrederechter des kantons Sint-Truiden, publiek en ten meestbiedend door het ministerie van den Notaris COEMANS verkoopen :

Huis met Aanhang, Tuin, Boomgaarden en Bouwland, samen groot 80 aren 15 cent. (18,07 1/2), gestaan en gelegen te Nieuwerkerken, ter plaatse *Machielsgoed*, sectie A, nummers 178, 179, 180, 181 en 181BIS, palende Mevr. Ulens Moreau, Lambert Strauven, Christiaan Morren, het Gasthuis van Sint-Truiden en den weg van Herck-de-Stad naar Sint-Truiden.

VERKOOP

van een AKKERLAND

gelegen onder Halle-Boyenhoven.

Maandag, 24 December 1894, om 3 ure na middag, ter herberge der Heeren gebroeders Uitdenbroek, *in den Anker*, te Sint-Truiden, op de Graanmarkt, zal de Notaris COEMANS, van Sint-Truiden, bij tusschenkomst van zijnen ambtgenoot Mr PORTMANS, Notaris te Hasselt, publiek en ten meestbiedend verkoopen :

Een Bouwland, groot 29 aren, gelegen onder Halle-Boyenhoven, ter plaatse *Hallemanscouter*, in het Attenhovenveld, sectie C, nummer 370A van het kadaster, palende de Kerkfabriek van Halle-Boyenhoven en de Kerkfabriek van Zout-Leeuw.

In pacht bij W. Smets, van Halmael, tot na den oogst 1896.

Voor verdere inlichtingen vervoege men zich ten kantore van den Notaris Coemans.

Verkoop van Goederen.

Donderdag, 27, en Vrijdag, 28 December 1894, telkens om 10 ure voor middag, ten koffiehuize van M. Cartuyvels-Vanrutten, Hoogbrugstraat, te Sint-Truiden, zal de Notaris COEMANS publiek en ten meestbiedend verkoopen :

Den eersten dag : 34 artikels Bouwlanden, Boomgaarden en Bosch, onder Aelst, Brusthem, Bevingen en Cosen.

Den tweeden dag : 30 artikels Bouwlanden, Weiden, Hooilanden en Huizen, onder Halle-Boyenhoven, Rummen, Sint-Truiden, Velm, Veulen en Wilderen.

Men zie de plakschriften.

Groot gemak voor de betaling der koopprijzen.

Voor verdere inlichtingen zich te begeven ter studie van den Notaris Coemans.

Verkoop van BOOMEN

te Binderveld.

Donderdag, 3 Januari 1895, om 10 ure voor middag, zal Mejuffrouw van Brienen, grondeigenares te Sint-Truiden, ter plaatse, publiek, ten meestbiedend en op krediet door den Notaris COEMANS verkoopen :

100 Olmen en eenige Esschen, staande te wassen op bare goederen te Binderveld.

Gemak voor het vervoer.

Vergadering ter herberge van de weduwe Tummers, te Binderveld.

Iedere kooper, zonder onderscheid, zal een solvabelen borg moeten stellen.

Verkoop van BOOMEN

onder Sint-Truiden.

Dinsdag, 8 Januari 1895, om 10 ure voor middag, zal de Hr Ridder Ludovic Schaetzen-van Brienen, grondeigenaar te Tongeren, ter plaatse, publiek, ten meestbiedend en op krediet door den Notaris COEMANS verkoopen :

38 Olmen, 23 Esschen, 1 Els en eenige Appelboomen, staande te wassen aan *Hornemolen.*

1 Eik wassende *op den Bornedries*, aan het huis bewoond door de weduwe Plevoets.

De liefhebbers zijn verzocht dezen Eik vóór den verkoop te gaan bezichtigen, daar denzelven te Horne zal verkocht worden.

Gemak voor het vervoer.

Vergadering ter plaatse.

Iedere kooper, zonder onderscheid, zal eenen solvabelen borg moeten stellen.

Verkoop van Eiken en Canadas.

Donderdag, 10 Januari 1895, om 10 ure voor middag, zal de Heer Graaf de Brigode Kemlandt ter plaatse, publiek, ten meestbiedend en op krediet door den Notaris COEMANS verkoopen :

Ongeveer 30 Eiken en 25 Canadas, dienstig tot alle gerief, staande te wassen op zijn goed te Nieuwerkerken.

Vergadering aldaar.

Iedere kooper, zonder onderscheid, zal een solvabelen borg moeten stellen.

TE KOOP

een groot RENTENIERSHUIS met uitgestrekten Hof, beplant met fruitboomen, gelegen in 't midden der stad.

Groot gemak voor de betaling.

Zich te bevragen ter studie van den Notaris COEMANS.

TE KOOP

een HUIS met Tuin en Bouwland, groot 35 aren 5 centiaren (8 roeden), gestaan te Zepperen, ter plaatse *Bollegat*, palende Lambert Billen, Jammaers, de straat en de Beek.

Zich te vervoegen ter studie van Notaris COEMANS.

Studie van Mr NAGELS, Notaris te Sint-Truiden.

Verkoop van Canadaboomen

te Melveren.

Maandag, 17 December 1894, om 10 ure voor middag, zal het Gemeentebestuur van Sint-Truiden, door het ambt van den Notaris NAGELS, ter plaatse publiek verkoopen :

32 schoone Canadaboomen, waaronder verscheidene dikke, staande te wassen te Melveren, op de oude Cortenboschstraat.

Bijeen te komen op den steenweg.

Verkoop van Eiken Aardhout.

Dinsdag, 18 December 1894, om 10 ure voor middag, zal de Heer Baron de Pitteurs Hiegaerts, ter plaatse en op krediet, door den Notaris NAGELS verkoopen :

Omtrent de 5 hect. allerschoonste zevenjarig Eiken Aardhout, in koopen geschalmd in het bosch genaamd Mielenbosch.

NB. De vergadering zal plaats hebben aan het huis van den boschwachter, op Mielenbosch, achter Nieuwenhoven.

GROOTE VERKOOP

van schoone EIKEBOOMEN

in Bernissembosch.

Maandag, 7 Januari 1895, zijnde daags na Drie Koningen, om 11 ure voor middag, zal de Heer Octave de Pitteurs Hiegaerts, door den Notaris NAGELS, in verblijf te Sint-Truiden, ten meestbiedend, op krediet, aan den voet der boomen verkoopen :

100 koopen schoone Eikeboomen, waaronder van 2 tot 3 1/2 meters omtrek, dienstig voor molenboomen, standaarden in de fabrieken, balken, karberriën, dissels, langwagens, berd, kwartier, timmerhout, kuiphout, radenmakers- en ander gerief, staande te wassen in Bernissembosch, gelegen omtrent 5 minuten van de statie van Cortenbosch, tusschen die statie, den steenweg van Sint-Truiden naar Hasselt en het kasteel van Zepperen.

Men zal vergaderen ter herberge van Lassaut-Menten, aan het bosch.

TE BEKOMEN

in de Stoomzagerij

van Frans Claes-Lekens

Nieuwe Steenweg, te Sint-Truiden :

5000 Bruggen in Noordsch hout 023×0,08, aan 0-82 cent. den loopenden meter.

3000 Planken 6/4×0,18, rood droog Noordsch hout, aan 0.62 c. den loopenden meter.

3/4 en 4/4 Plankenvloer (plancher) geschaafd en geklikt, te beginnen van 1 fr. 15 c. den vierkanten meter.

Eene groote kwantiteit *Deuren* en *Ramen* van alle grootte.

30,000 IJzeren Poutrelles van alle gewicht en lengte.

Oude *Eiken Balken* van alle lengte.

Men kan alles vrij gaan bezichtigen in de magazijnen, Nieuwe Steenweg, Sint-Truiden.

In de Stoomzagerij van FRANS CLAES-LEKENS wordt voor de koopers al het hout gezaagd aan zeer voordeeligen prijs.

Visietkaarten

Goed en goedkoop.

Niemand meer zonder **strampen!**

2000 paar echt lederen STRAMPEN, best en sterk afgewerkt, te beginnen van fr. 3,50, 4,50, enz.

BACHES (Waterdekens voor paarden), zwarte, groene en bruine, gewaarborgd *ondoordringbaar* en van beste kwaliteit, van af fr. 4,50, 5,50, enz.

Bij EMM. VANSLYPE,
Brusthemstraat, 21, Sint-Truiden.

IGN. SCHURMANS-LAMMENS

HOEFSMID

heeft de eer het publiek bekend te maken, dat hij zich gevestigd heeft te Sint-Truiden, *op den hoek der Stapelstraat* en der *Manegestraat*, nr 9.

Bijzonder gekend als eerste smid der huizen Vanslype en Vanbaelen, beveelt hij zich met vertrouwen aan voor het beslaan van paarden in de hand en anderszins, zoowel te zijnent als bij de particulieren, en verder voor al wat de *Hoefsmederij* betreft.

Bij hem zijn te bekomen *ressorts*, *assen* en alle benoodigdheden voor koetsen, karren, wagens, enz.

Verzorgd werk, vaardige bediening, matige prijzen.

EMMANUEL VANSLYPE

Gebreveteerde, gemedailleerde en gediplomeerde

ZADEL- EN RIJTUIGMAKERIJ

Brusthemstraat, 21, te St-Truiden

herinnert aan al wie er voordeel wil uittrekken, dat zijne *Wagen- en Koetshuizen* steeds voorzien zijn van eene groote keus sierlijke en soliede

OCCASIEVOITUREN,

alle in den besten staat of zoo goed als nieuw hersteld ; onder andere : twee groote Breacken, waarvan eene met verplaatsbare kap, Omnibussen, Landauers, Calèches, Coupés, Victoria's, Poney-Chaises, Coureuses, Dogcars met 4 en 2 wielen, Tilbury's, Antwerpsche Karren met kap,

50 paar Occasie-Wielen, oude Assen en Ressorts, Assen en andere toebehoorten van het vak.

De gunstige voorwaarden in dewelke de Rijtuigmakerij **Vanslype** zich bevindt, doordien, er in deze uitgebreide werkhuizen, alles door behendige stielmans vervaardigd wordt, is dit huis, buiten kijf, alléén in staat om alles goed verzorgd, keurig afgewerkt en met den meesten spoed af te leveren aan prijzen, die alle hoegenaamde concurrentie vere overtreffen, ja, onmogelijk maken.

Zulks bewijzen niet alleen de menigvuldige onderscheidingen en belooningen, welke naar genoemd huis toegevloeid komen uit al de tentoonstellingen van het land en van den vreemde, maar wel bijzonder nog een vijfhonderdtal getuigschriften vanwege de voornaamste huizen der stad en van de omstreken, hunne uiterste tevredenheid te kennen gevende over alle hunne bestellingen, komende uit de vermaarde *Rijtuigmakerij* EMMANUËL VANSLYPE.

NEYS-INGENBLEEK

13, Groote Zoutstraat, 13

Huis uitsluitend ingericht voor het IN 'T DROOG ZUIVEREN (nettoyage à sec) en het IN 'T NIEUW WASSCHEN van alle mans-, damen- en kindercostumen 't is gelijk van welk fatsoen, of van welke stof zij ook wezen, zonder van vorm of kleur te veranderen.

Zoo ook van alle soorten van gordijnen, tapijten, en verder al wat dit vak betreft.

Goede en spoedige bediening, prijzen in vertrouwen.

TE HUREN voor Half-Maart aanstaande een welgelegen COMMERCIEHUIS, in de Diestersche straat, bewoond door M. Carlens.

Zich te bevragen bij Juffr. Louise Joris, zelfde huis, nr 34.

Schoone occasie.

Te koop aan voordeeligen prijs eene groote geriefelijke CUISINIERE met étagère en koperen waterbak met kraan, zoo goed als nieuw.

Adres op het bureel van dit blad.

HET IS EENE GEHEELE GESCHIEDENIS

Koop op het bureel van DE TRAM

DE BRIEFOMSLAGEN

van het BEDEHUIS VAN DEN H. JOANNES BERCHMANS

Op den rug van die omslagen of enveloppen staat te lezen, hoe machtelooze kinderen door het gebed en het betrouwen op God wonderen hebben verricht.

Op de voorzijde, onder de plaats van het adres, staat eene schoone prent, voorstellende de *verlossing der arme slaven en de stichting van christene dorpen*. Ik ken honderd personen, die voor hunne brieven geene andere enveloppen meer willen gebruiken.

Ik zeg het nog eens, gij kunt ze bekomen op het bureel van *De Tram*, bij **Jos. Leenen,** Hamelstraat, 13.

Prijs : de duizend, 5 fr.; vrachtvrij in België, 5 fr. 50; de honderd, 75 centimen ; vrachtvrij in België, 85 c.

Verandering van woon, om reden van vergrooting.

P. HAENEN-VANDERKERKEN

SLOTEN- EN KACHELMAKER

26, Stapelstraat, Sint-Truiden, 26

is, om reden van vergrooting, verhuisd van nr *30*, Stapelstraat, naar nr *26, zelfde straat*, huis vroeger bewoond door M. Schevenels-Beckers, schilder.

De Sloten- en Kachelmakerij **P. Haenen-Vanderkerken** is, als huis van vertrouwen, algemeen gekend, bijzonder om zijne verbeterde systemen van CUISINIÈRES van alle slag : zijne prachtige VUREN, KACHELS, FORNUIZEN, en vooral om zijne degelijke STOVEN van allen vorm en smaak, zooals *ronde, vierkantige* en *achtkantige*, echt *genickleerd, gepolijst*, enz.

Een enkel bezoek in het rijk voorziene magazijn is voldoende om er zich te overtuigen van de sierlijkheid, de deugdelijkheid en den voordeeligen prijs der Cuisinières, Vuren, Kachels, Stoven, enz.

Men kan er tevens eene voordeelige keuze doen in KEUKENGERIEF, zooals ijzeren en geëmailleerden ketels, kasserollen, koffiemoors, potten, kannen, enz.

Alsook in BORSTELS, zooals verf- en witselborstels, schoen- en kleerborstels, huisborstels, enz. — SPONSEN, VENSTERLEDERS, en meer andere artikels, welke te voren in het gunstig gekend huis Schevenels-Beckers te bekomen waren.

In hetzelfde huis is te koop een WINKELKRAAM zoo goed als nieuw.

Mart. Vander Eyken-Stevens

SLOTENMAKER

48, *Zoutstraat, te St-Truiden*, 48

heeft de eer zich in de gunst van 't publiek aan te bevelen voor al wat de *slotenmakerij* betreft.

Alsook en wel bijzonder voor het *vervaardigen en vernieuwen van Basculs*. Gewaarborgd 2 1/2 jaar.

Hij gelast zich insgelijks met het *vlechten van alle hoegenaamde voorwerpen in ijzeren- en zinkendraad*.

Dit alles altijd volgens het verlangen en tot uiterste voldoening van de bestellers, aan buitengewoon matige prijzen.

Men beproeve slechts eens, om zich ten volle te overtuigen.

Ververij De Zwarte Arend

D. INGENBLEEK & ZUSTER

12, Brusthemstraat, 12

De Ververij *De Zwarte Arend* is heel bijzonder ingericht voor het VERVEN *in modekleuren* of *in 't zwart* van alle mans- en damenkleedingen, gordijnen, tapijten, en zoo voort.

Nauwkeurig werk, vaste prijzen.

Boekhandel van Jos. LEENEN, Hamelstraat, St-Truiden

SCHOONE KEUS NUTTIGE

KERSTMIS- EN NIEUWJAARSGESCHENKEN

Atlassen van 75 centimen tot 6 fr., — Woordenboeken Vlaamsch-Fransch en Fransch-Vlaamsch van 3, van 6 en van 40 fr., — Verf- en Passerdoozen, — allerhande Teekencahiers, Fantasiebeeldekens en andere, — Fantasiekaarten, — Prenten en Prentenboeken, — rijke keus van Pennedoozen, Pennestelen, Cahiers, Calepins, Portefeuilles en alle ander Schoolgerief, — Kerkboeken, — Paternosters, — Kribbekens, — Ganzespelen, — allerlei Snijwerk, — Nieuwjaarsbrieven van alle prijzen, enz., enz.

Bijzonder geschikt en leerrijk Kerstmis- en Nieuwjaarsgeschenk

Onderrichtingen en Gebeden voor de heilige Mis,

ten gebruike der katholieke scholen, uit het Fransch van den Z. E. Heer CARTUYVELS, Pastoor te Luik, vertaald door eenen Priester uit het Bisdom. Net gedrukt kerkboekje in banden van 0-30, 0-60, 0-70, 0-85 en 1-50.

EMM. VANSLYPE

CORBILLARDS

GROOTE VERHUISWAGENS

RIJTUIGEN

Deze verhuiswagens zijn gemakkelijk en bijzonder geschikt tot het vervoer van Meubelen van allen aard, allerbeste zorgen, inpak gewaarborgd, spoedige en juiste bediening aan gematigde prijzen.

Rijke keus van HUURRIJTUIGEN van allen aard

zeer goed verzorgd en gemakkelijk, allerbest geschikt voor wandelingen, trouw- en doopfeesten, enz. Sierlijke getuigen, flinke paarden en bedreven koetsiers.

Brusthemstraat, 21, te Sint-Truiden

IJZEREN WEG.

Thienen—Sint-Truiden—Tongeren.

Thienen . . .	4,51	6,53	8,26	12,49	2,49	6,21	8,44
Grimde . . .	4,59	7,01			2,57	6,29	8,52
Oplinter . . .	5,08	7,08			3,04	6,43	8,59
Neerlinter . .	5,16	7,16	8,47	1,05	3,14	6,51	9,04
Zout-Leeuw . .	5,24	7,26	8,55	1,13	3,22	6,54	9,17
St-Truiden . .	5,37	7,39	9,08	1,25	3,35	7,07	9,30
Ordingen . . .	5,47	7,49	9,18	1,35	3,45	7,20	9,40
Houppertingen .	5,55	7,57	9,26	1,42	3,53	7,28	9,48
Loon	6,04	8,06	9,35	1,50	4,02	7,37	9,57
Jesseren . . .	6,13	8,15	9,44	1,59	4,11	7,46	10,06
Piringen . . .	6,18	8,20	9,49	2,04	4,16	7,51	10,11
Tongeren . . .	6,27	8,29	9,58	2,13	4,25	8,00	10,20
Tongeren-Luik . .	6,31	8,45	12,02	3,55	6,16	8,52	

Tongeren — Sint-Truiden — Thienen.

Tongeren . . .	4,50	7,10	10,47	12,56	2,27	6,39	8,19
Piringen . . .	4,59	7,19	10,56	1,05	2,35	6,48	8,28
Jesseren . . .	5,03	7,23	11,00	1,09	2,39	6,52	8,32
Loon	5,13	7,33	11,10	1,19	2,48	7,02	8,42
Houppertingen .	5,21	7,41	11,18	1,27	2,55	7,10	8,50
Ordingen . . .	5,28	7,48	11,25	1,34	3,02	7,17	8,57
St-Truiden . .	5,38	8,08	11,35	1,44	3,12	7,27	9,07
Zout-Leeuw . .	5,49	8,19	11,46	1,55	3,21	7,38	9,18
Neerlinter . .	5,57	8,27	11,54	2,03	3,29	7,52	9,45
Oplinter . . .	6,05	8,35	12,04		3,37	7,57	
Grimde . . .	6,13	8,43	12,12		3,43	8,05	
Thienen . . .	6,20	8,50	12,19	2,24	3,49	8,12	9,45
Thienen-Brussel	6,52	8,02 (exp.)	9,38	10,42	12,28 exp.		
12,49	2,42	3,50 (expr.)	7,19	8,14	8,59 exp.		

Hasselt — Sint-Truiden — Landen.

Hasselt vertrek . . .	7,36	10,05	2.25	4,20	7,30
Alken.	7,46	10,16	2.35	4,35	7,40
Cortenbosch	7,56	10,27	2.45	4,50	7,50
Sint-Truiden	8,08	11,53	2,56	6,15	8,01
Velm.	8,17	12,03	3,05	6,29	8,10
Landen	8,25	12,12	3,13	6,38	8,18
Landen-Luik .	8,32	10,38	12,27	3,21	4,28	7,20	9,06

Landen — Sint-Truiden — Hasselt.

Landen	6,30	8,45	12,50	4,25	7,23
Velm. . . . . ,	6.39	8,59	12,59	4,39	7,37
Sint-Truiden	6,49	9.20	1,09	5,55	8,00
Cortenbosch	6,59	9.31	1,19	6,10	8,11
Alken	7,09	9.42	1,29	6,25	8,22
Hasselt aankomst . .	7,18	9.52	1,38	6,35	8,32
Hasselt-Maastricht . . .	9,16	11,29	3,22	7,22
Hasselt-Eyndhoven . . .	7,45	10,20	3,13	7,39
Hasselt-Tongeren . .	5,47	7,57	11,27	3,20	5,31	8,06
Hasselt-Maeseyck	4,30	9,35	3,20

BUURTSPOORWEG

Oreye-Sint-Truiden.

Oreye	5,40	8,10	10,15	2,15	6,55
Heers	5,54	8,24	10,29	2,29	7,09
Klein-Gelmen	6,00	8,30	10,35	2,35	7,15
Gelinden	6,04	8,34	10,39	2,39	7,19
Engelmanshoven	6,10	8,40	10,45	2,45	7,25
Brusthem	6,19	8,49	10,54	2,54	7,34
Aelsterweg	6.21	8.51	10,56	2,56	7.36
Sint-Truiden					
Luiksche poort.	6,26	8,56	11,01	3,01	7,41
Naamsche poort	6,30	9,00	11,05	3,05	7,45
Statieplaats	6,35	9,05	11,10	3,10	7,50

Sint-Truiden-Oreye.

St-Truiden, Statieplaats .	6,50	9,10	11,13	3,18	8,00
Naamsche poort. . . .	7,00	9.20	11.23	3,28	8,10
Luiksche poort	7,04	9,24	11,27	3,32	8,14
Aelsterweg	7.09	9.29	11.32	3.37	8.19
Brusthem	7,11	9,31	11,34	3,39	8,21
Engelmanshoven . . .	7,20	9,40	11,43	3,48	8,30
Gelinden	7,26	9,46	11,49	3,54	8,36
Klein-Gelmen.	7,30	9,50	11,53	3,58	8,40
Heers.	7,36	9,56	11,59	4,04	8,46
Oreye.	7,50	10,10	12,13	4,18	9,00